

From Jericho to Shushan: What Joshua Could Have Learnt from Esther!

דְּכַתִּיב (שמ"א ל, יז): וַיָּבֹאוּ יְהוֹשֻׁעַ וְכָל הָעָרֶב לְמַחֲרָתָם...

עָמַד אָסָא וְאָמַר אֲנִי אֵין בִּי כֹחַ לְהִרְגֵךְ לָהֶם אֲלֵא אֲנִי רֹדֵף אוֹתָם וְאַתָּה עוֹשֶׂה, אָמַר לוֹ אֲנִי עוֹשֶׂה, שֶׁנֶּאֱמַר (דה"י יד, יב): וַיִּרְדָּפֶם אָסָא וְגו', 'לִפְנֵי אָסָא אֵין כְּתִיב כָּאֵן אֲלֵא 'לִפְנֵי ה' וְלִפְנֵי מַחְנֵהוּ'.

עָמַד יְהוֹשֻׁעַ וְאָמַר אֲנִי אֵין בִּי כֹחַ לֹא לְהִרְגֵךְ וְלֹא לְרֹדֵף, אֲלֵא אֲנִי אוֹמֵר שִׁירָה וְאַתָּה עוֹשֶׂה, אָמַר לוֹ הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֲנִי עוֹשֶׂה, שֶׁנֶּאֱמַר (דה"י כ, כב): וּבַעֲתָ הַחֲלוּ בְּרִנָּה וּתְהַלְּלוּ וְגו'.

עָמַד חִזְקִיָּהוּ וְאָמַר אֲנִי אֵין בִּי כֹחַ לֹא לְהִרְגֵךְ וְלֹא לְרֹדֵף וְלֹא לְאֵמֵר שִׁירָה, אֲלֵא אֲנִי יִשׁוֹן עַל מַטְי וְאַתָּה עוֹשֶׂה, אָמַר לוֹ הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֲנִי עוֹשֶׂה, שֶׁנֶּאֱמַר (מל"ב יט, לה): וַיְהִי בַלַּיְלָה הַהוּא וַיֵּצֵא מִלְּאֲדָהּ ה' וַיִּדֹף בְּמַחְנֵהוּ אֲשׁוּר.

1. אברנאל

ודעתי שהמלאך צוהו בשם האל של נעלך מעל רגלך כי המקום אשר אתה עומד עליו קדש הוא, וחרם וקדש אחד הוא - ולכן אמר שחרם יהיה, וראוי היה שיהיה כן, כי אם היה לה' הישועה איך ישראל ישללו בה שלל? אך אשר יורישם כחם וגבורתם אותו יורישו, ואשר הוריש האל יתברך בנס ופלא מבלי יד אדם לא היה מהראוי שישלול אדם שלל

2. איכה רבה פתיחות ד"ה ל זבדי בן

זבדי בן לוי פתח (איכה ד, יב): לא האמינו מלכי ארץ וגו', ארבעה מלכים היו, מה שתבע זה לא תבע זה, ואלו הן: דוד ואסא ויהושפט וחזקיהו. דוד אמר (תה"ל יח, לח): ארדוף אויבי ואשיגם וגו', אמר לו הקדוש ברוך הוא אֲנִי עוֹשֶׂה כֵן, הֲדָא הוּא

Midrash Rabbah - Lamentations Prologue XXX

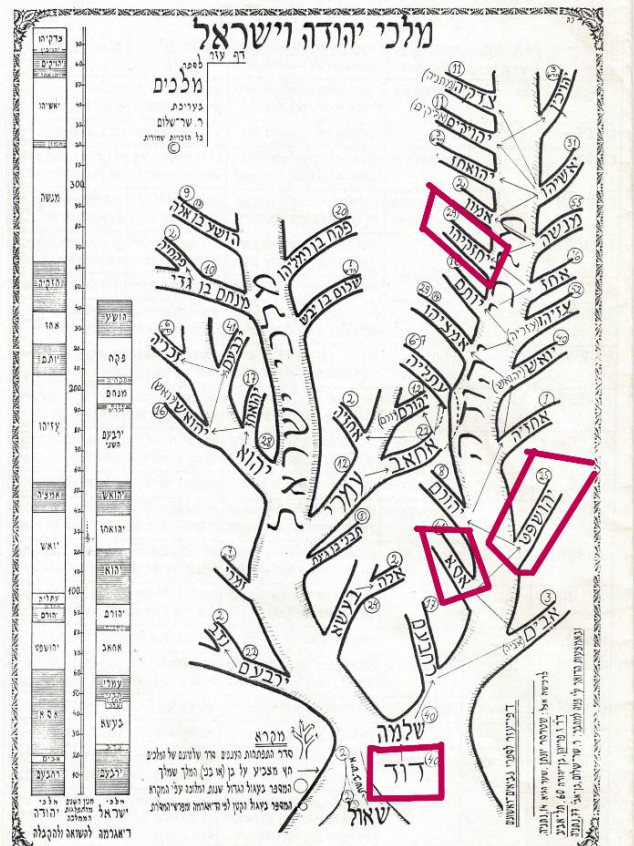
Zavdi ben Levi began: "The kings of the earth did not believe..." (Eichah 4:12). There were four kings; what this one demanded that one did not demand, and they are: **David, Asa, Yehoshafat, and Chizkiyahu.**

David said: "I will pursue my enemies and overtake them..." (Tehillim 18:38). The Holy One blessed be He said to him: 'I will do so.' That is what is written: "David smote them from twilight until the evening of the next day" (Shmuel I 30:17)...

Asa arose and said: 'I have not the strength to kill them, but I will pursue them and You do [the killing].' He said to him: 'I will do so,' as it is stated: "Asa pursued them (Divrei Hayamim II 14:12); it is not written here, "before Asa," but rather, "before the Lord and before His camp."

Yehoshafat arose and said: 'I have not the strength to kill nor to pursue; rather, I will recite song, and You do so.' The Holy One blessed be He said to him: 'I will do so,' as it is stated: "At the time that they began with song and praise" etc. (Divrei Hayamim II 20:22).

Chizkiyahu arose and said: 'I have not the strength to kill, nor to pursue, nor to recite song; rather I will sleep in my bed and You do so.' The Holy One blessed be He said to him: 'I will do so,' as it is stated: "It was on that night that an angel of the Lord went out and smote in the camp of the Assyrians" (Melachim II 19:35).

דוד - שמ"ב כב

(לח) **אֲרֻמָּה אֵינִי וְאֲשַׁמֵּדִים וְלֹא אֲשׁוּב עַד**
כַּלּוֹתֶם: (לט) **וְאִכְלִים וְאִמְחָצִים וְלֹא יָקוּמוּן וְיִפְּלוּ**
תַּחַת רַגְלִי: (מ) וּתְזַנְּנִי חַיִל לְמַלְחָמָה תַּכְרִיעַ קַמִּי
תַּחַתְּנִי:

שמ"א פ"ל

(יז) **וַיִּכַּס דָּוִד מֵהִנָּשֵׁף וְעַד הָעָרִב לְמַחֲרָתִים וְלֹא נָמַלֵּט מֵהֶם אִישׁ כִּי אִם-אֶרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ-נַעַר אֲשֶׁר-רָכְבוּ עַל-הַגְּמָלִים וַיִּנְסוּ:** (יח) וַיַּצַּל דָּוִד אֶת כָּל-אֲשֶׁר לָקָחוּ עִמָּלְק וְאֶת-שֵׁנִי נָשׂוּ הַצִּיל דָּוִד: (יט) וְלֹא נִעְדַּר-לָהֶם מוֹרְהָקְטוֹ וְעַד-הַגָּדוֹל וְעַד-בָּנָיִם וּבְנוֹת וּמִשְׁלָל וְעַד כָּל-אֲשֶׁר לָקָחוּ לָהֶם הֵפֵל הַשִּׁיב דָּוִד: [...]
(כג) וַיֹּאמֶר דָּוִד לֹא-תַעֲשׂוּ בִּי אֲחִי אֶת אֲשֶׁר-נָתַן יִקְוֹק לָנוּ וַיִּשְׁמַר אֶתֵּנוּ וַיִּתֵּן אֶת-הַגָּדוֹד הַבָּא עֲלֵינוּ בַּיְדֵינוּ: (כד) וּמִי יִשְׁמַע לָכֶם לְדַבָּר הַזֶּה **כִּי כָחֲלוּ הֵיחָד בְּמַלְחָמָה וְכָחֲלוּ הַיִּשָּׁב עַל-הַפְּלִים יַחְדּוֹ יַחַלְקוּ:** ס

אסא - דהיי"ב יז

(א) וַיַּעַשׂ אַסָּא הַטּוֹב וַהֲיֵשֶׁר בְּעֵינֵי יִקְוֹק אֲלֵהֶיו ...

(ו) וַיְהִי לְאַסָּא חַיִל נָשָׂא צָנָה וַרְמַח מִיְהוּדָה שִׁלְשׁ מֵאוֹת אֶלְפֵי ס וּמִבְּנֵימֵנוּ נְשָׂאִי מִגֹּן וְדָרְכֵי קִשְׁת מֵאֲתִים וְשִׁמּוֹנִים אֶלְפֵי כֹל-אַלְהַ גְּבוּרֵי חַיִל: (ח) וַיָּצֵא אֲלֵיהֶם זָרַח הַכּוּשִׁי בַחֵיַל אֶלְפֵי אֶלְפִים וּמִרְכָּבוֹת שִׁלְשׁ מֵאוֹת וַיָּבֹא עַד-מְרֹשָׁה: (ט) וַיָּצֵא אַסָּא לִפְנֵינוּ וַיַּעֲרֹכוּ מַלְחָמָה בִּגִּיּא צַפְתָּה לְמְרֹשָׁה: (י) וַיִּקְרָא אַסָּא אֶל-יִקְוֹק אֲלֵהֶיו וַיֹּאמֶר יִקְוֹק **אֵירַעְמָךָ לַעֲזוּז בְּיָן רַב לְאִין כַּח עַזְרָנוּ** יִקְוֹק אֲלֵהֶינוּ **כִּי-עֲלִיד נִשְׁעַנוּ וּבַשִּׁמָּךְ בָּאוּ** עַל-הַחַמּוֹן הַזֶּה יִקְוֹק אֲלֵהֶינוּ אֲתָה אֲלִי-עַצֵּר עִמָּךְ אָנוּשׁ: ס

(יא) וַיָּגֵף יִקְוֹק אֶת-הַכּוּשִׁים לִפְנֵי אַסָּא וּלְפְנֵי יְהוּדָה וַיִּנְסוּ הַכּוּשִׁים: (יב) וַיַּרְדְּפִם אַסָּא וְהָעָם אֲשֶׁר-עִמּוֹ עַד-לָגֶרָר וַיַּפֵּל מִכּוּשִׁים לְאִין לָהֶם מַחִיָּה **כִּי-נִשְׁבְּרוּ לְפָנֵי יִקְוֹק וּלְפָנֵי מַחְנְהוּ** וַיִּשְׂאוּ שָׁלַל הַרְבָּה מְאֹד: (יג) וַיָּכּוּ אֶת כָּל-הַעָרִים סְבִיבוֹת גֶּרָר כִּי-תִקַּח **פַּחַד יִקְוֹק עֲלֵיהֶם** וַיָּבֹאוּ אֶת-כָּל-הַעָרִים כִּי-בָהָר רָבָה הִיָּתָה בָּהֶם:

יהושפט - דהיי"ב כ'

(א) וַיְהִי אַחֲרֵיכֵן בָּאוּ **בְּנֵי-מוֹאָב** וּבְנֵי עַמּוֹן וְעַמֻּחָם מֵהַעֲמוֹנִים עַל-יְהוֹשָׁפָט לְמַלְחָמָה: (ב) וַיָּבֹאוּ וַיִּגִּידוּ לְיְהוֹשָׁפָט לֵאמֹר **בָּא עֲלֵיד הַחַמּוֹן רַב מְעַבְר לָיִם מֵאַרְם וְהִנֵּם בַּחֲצֹנוֹן תָּמַר הִיא עֵין גְּדִי:** (ג) וַיָּרָא וַיִּתֵּן יְהוֹשָׁפָט אֶת-פָּנָיו לְדָרוֹשׁ לְיִקְוֹק **וַיִּקְרָאֵם** עַל-כָּל-יְהוּדָה: (ד) וַיִּקְבְּצוּ יְהוּדָה לְבַקֵּשׁ מִיִּקְוֹק גַּם מְכַלְעָרֵי יְהוּדָה בָּאוּ לְבַקֵּשׁ אֶת-יִקְוֹק:

(ה) וַיַּעֲמֵד יְהוֹשָׁפָט בַּקֵּהל יְהוּדָה וַיִּרְוֹשְׁלֶם בְּבֵית יִקְוֹק לִפְנֵי הַחֲצָר הַחֲדָשָׁה: (ו) וַיֹּאמֶר יִקְוֹק אֱלֹהֵי אֲבֹתֵינוּ הֲלֹא אֲתָה-הוּא אֱלֹהִים בְּשִׂמְלִים וְאֲתָה מוֹשֵׁל בְּכָל מַמְלָכוֹת הַגּוֹיִם **וּבַיְדֶיךָ כַּח וַגְּבוּרָה וְאִין עִמָּךָ לְהַתְּיַצֵּב:** (ז) הֲלֹא אֲתָה אֱלֹהֵינוּ הוֹרִשְׁתָּ אֶת-יִשְׂרָאֵל הַזֹּאת מִלְּפָנֵי עִמָּךְ יִשְׂרָאֵל וְתַתְּנָה לָרַע אֲבָרְהַם אֲהַבֵּךְ לְעוֹלָם: (ח) וַיִּשְׁבּוּרְבָה וַיָּבִנוּ לָדָא בְּהָ מִקְדָּשׁ לַשִּׁמָּךְ לֵאמֹר: (ט) אִם-תָּבֹוא עֲלֵינוּ רָעָה חַרְבׁ שֹׁבוֹט וְדָבָר וָרַעַב נַעֲמֹדָה לִפְנֵי הַבַּיִת הַזֶּה וּלְפָנֶיךָ כִּי שִׁמָּךְ בְּבֵית הַזֶּה וְזוּעָק **אַלֶּיךָ מִצְרָתֵנוּ וְתִשְׁמַע וְתוֹשִׁיעַ:** (י) וְעַתָּה הִנֵּה בְּנֵי-עַמּוֹן וּמוֹאָב וְהֵרָשַׁעִיר אֲשֶׁר לֹא-יָתַתְתָּה לְיִשְׂרָאֵל לְבֹא בָהֶם בְּבֹאֵם מֵאַרְץ מִצְרָיִם כִּי סָרוּ מְעַלְיָהֶם וְלֹא הִשְׁמִידִים: (יא) וְהִנֵּה הֵם גַּמְלִים עֲלֵינוּ לְבֹא לְגֹרְשֵׁנוּ מִיִּרְשַׁתְּךָ אֲשֶׁר הוֹרִשְׁתָּנוּ: (יב) אֲלֵהֶינוּ הֲלֹא תִשְׁפֹּטָם כִּי **אִין בְּנֵינוּ כַּח לְפָנֵי הַחַמּוֹן הַרַב הַזֶּה הַבָּא עֲלֵינוּ** וַאֲחֵנֹנוּ **לֹא גִדַּע מְהִנְעֶשָׂה כִּי עֲלִיד עֵינֵינוּ:** (יג) וְכָל-יְהוּדָה עִמְדִים לִפְנֵי יִקְוֹק גַּם-טַפִּים נָשִׁיָּהֻם וּבְנֵיהֶם: פ

(יד) וַיַּחְזִיאל בְּרִזְכַּרְיָהוּ בֶרֶךְ-נִינְה בְּרִיעַיָאל בְּרַמְתִּינְה הַלְוִי מִרְבֵּנֵי אַסָּף הִיָּתָה עֲלָיו רוּחַ יִקְוֹק בְּתוֹךְ הַקָּהֵל: (טו) וַיֹּאמֶר הַקּוּשִׁיבוּ כֹל-יְהוּדָה וְיִשְׁבְּעוּ יְרוּשָׁלַם וְהַמִּלְחָמָה יְהוֹשָׁפָט כֹּה-אָמַר יִקְוֹק לָכֶם **אֲתֶם אֶל-תִּירָאוּ וְאֶל-תַּחַתּוּ** מִפְּנֵי הַחַמּוֹן הַרַב הַזֶּה כִּי **לֹא לָכֶם הַמַּלְחָמָה כִּי לְאֵלֹהִים:** (טז) מַחֵר רָדוּ עֲלֵיהֶם הַגָּם עֲלֵיָם בַּמַּעַלָה הַצֵּיץ וּמִצְאָתֶם אֲתֶם בַּסּוּף הַנִּחַל פְּנֵי מְדְבָר יְרוּאֵל: (יז) **לֹא לָכֶם לְהַלָּחֵם בְּזֹאת הַתְּיַצֵּבוּ עִמְדוֹ וְרָאוּ אֶת-יָשׁוּעַת יִקְוֹק עִמְכֶם** יְהוּדָה וַיְרוּשָׁלַם אֶל-תִּירָאוּ **וְאֶל-תַּחַתּוּ** מַחֵר צָאוּ לִפְנֵיהֶם וַיִּקְוֹק עִמְכֶם:

(יח) וַיִּקְדַּד יְהוֹשָׁפָט אַפִּים אֶרְצָה וְכָל-יְהוּדָה וְיִשְׁבְּעוּ יְרוּשָׁלַם נְפְלוּ לִפְנֵי יִקְוֹק לְהִשְׁתַּחוּת לְיִקְוֹק: (יט) וַיַּקְמוּ הַלְוִיִּם מִרְבֵּנֵי הַקָּהֵלִים וַיִּמְרוּ בְּנֵי הַקְּרָחִים **לְהַלָּל לְיִקְוֹק** אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּקוֹל גָּדוֹל לְמַעַלָה: (כ) וַיִּשְׁפְּימוּ בִּבְקָר וַיָּצֵאוּ לְמְדְבָר תִּקְוַע וּבְצֵאתָם עִמְד יְהוֹשָׁפָט וַיֹּאמֶר שְׁמַעוּנִי יְהוּדָה וְיִשְׁבְּעוּ יְרוּשָׁלַם **הָאֲמִינוּ בִּיקְוֹק אֱלֹהֵיכֶם וְתֵאֱמַנּוּ הָאֲמִינוּ וְנָבִיאֵינוּ וְהַצְּלִיחוּ:** (כא) וַיַּנְעֹץ אֱלֵהֶם וַיַּעֲמֵד מִשְׁרָרִים לְיִקְוֹק וּמֵהַלָּלִים לְהַדְרַת-קָדֹשׁ **בְּצֵאת לִפְנֵי הַחַלּוּץ וְאִמְרִים הוֹדוּ לְיִקְוֹק כִּי לְעוֹלָם חֲסִדּוֹ:** (כב) **וְבַעַת הַחַלּוּ בִרְנָה וְתַהַלְּהָ** נְתָן יִקְוֹק מֵאַרְבַּיִם עַל-בְּנֵי עַמּוֹן וְהֵרָשַׁעִיר בְּבָאִים לִיהוּדָה וַיִּגְּבוּ: ... (כג) וַיִּשְׁבּוּ כָל-אִישׁ יְהוּדָה וַיְרוּשָׁלַם וַיְהוֹשָׁפָט בְּרֵאשִׁים לָשׁוּב אֶל-יְרוּשָׁלַם בְּשִׁמְחָה כִּי-שִׁמְתֶם יִקְוֹק מֵאוּבֵיהֶם: (כד) וַיָּבֹאוּ יְרוּשָׁלַם **בְּנָבְלִים וּבְכֻנָּרוֹת וּבַחֲצֹצְרוֹת אֲלֵבֵית יִקְוֹק:**

חזקיהו - מל"ב יט

(א) וַיְהִי כִשְׁמַעָה הַמֶּלֶךְ חַזְקִיָּהוּ וַיִּקְרַע אֶת-בְּגָדָיו וַיִּתְפָּס בְּשֶׁקֶם וַיָּבֹא בֵית יִקְוֹק: (ב) וַיִּשְׁלַח אֶת-אֵלֵיקִים אֲשֶׁר-עַל-הַבַּיִת וְשִׁבְנָא הַסֹּפֵר וְאֶת זִקְנֵי הַכֹּהֲנִים מִתַּפְּסִים בְּשִׁקְסִים אֲלֵי-יִשְׁעָהוּ הַנְּבִיא בְרֵאֲמוּץ: (ג) וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו כֹּה אָמַר חַזְקִיָּהוּ יוֹסֶ-צִּרְיָה וְתוֹכַחָה וְנִאֲצָה הַיּוֹם הַזֶּה **כִּי בָאוּ בְנֵים עַד-מִשְׁבָּר וְכַח אִין לְלָדָה:** (ד) אוֹלָיִי שְׁמַע יִקְוֹק אֱלֹהֶיךָ אֲתָה כָל-דְּבָרֵי רֵב-שָׂקָה אֲשֶׁר שָׁלְחוּ מְלֹךְ-אֲשׁוּרָא אֲדַנְּיוּ לְחֲרָף אֱלֹהִים חֵי וְהוֹכִיחַ בְּדַבְרִים אֲשֶׁר שָׁמַע יִקְוֹק אֱלֹהֶיךָ וּנְשִׂאת תַּפְּלָה בְּעַד הַשְּׂאֲרִית הַנִּמְצָצָה: (ה) וַיָּבֹאוּ עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ חַזְקִיָּהוּ אֶל-יִשְׁעָהוּ: (ו) וַיֹּאמֶר לָהֶם יִשְׁעָהוּ כֹּה תֹאמְרוּן אֶל-אֲדַנְיָכֶם כֹּה אָמַר יִקְוֹק אֱלֹהֵי-יִשְׂרָאֵל מִפְּנֵי הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמַעְתָּ אֲשֶׁר גִּדַּפְנוּ נֵעַרֵי מְלֹךְ אֲשׁוּר אֲתִי: (ז) הֲנֵנִי נְתָן בּוֹ רוּחַ וְשָׁמַע שְׁמוּעָה וְשָׁב אֶרְצוֹ וְהַפְּלַתְיוּ בְּחָרֵב בָּאֶרְצוֹ: [...]

(ח) וַיִּשְׁלַח יִשְׁעָהוּ בְרֵאֲמוּץ אֲלֵחַזְקִיָּהוּ לֵאמֹר כֹּה-אָמַר יִקְוֹק אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הַתְּפַלְּלָתְ אֵלָי אֶל-סַבְּחָרְב מֶלֶךְ-אֲשׁוּר שְׁמַעְתָּי: (כא) זֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר-דִּבֶּר יִקְוֹק עָלֶיךָ בְּזֶה לְךָ לַעֲגָה לְךָ בְּתוֹלֵת בְּתֵצִיבֵינוּ אַחֲרֵיךָ רֹאשׁ הַלֵּיָעָה בֵּית יְרוּשָׁלַם: (כב) אֲתִימִי חַרְפָּת וּגְדִפְתָּ וְעַל-מֵי הַרְיָמוֹת קוֹל וְתֵשֶׂא מְרוֹם עֵינֶיךָ עַל-קִדְוֹשׁ יִשְׂרָאֵל: [...]

(לב) לָכֵן כֹּה-אָמַר יִקְוֹק אֲלֵ-מֶלֶךְ אֲשׁוּר לֹא יָבֹא אֲלֵהֶעִיר הַזֹּאת וְלֹא-יֹרָה שֵׁם חָץ וְלֹא יִקְדַּמְנָה **מָגוֹן** וְלֹא-יִשְׁפָּף עֲלֶיהָ סִלְלָה: (לג) בְּדָרֶךְ אֲשֶׁר-יָבֹא בָּהּ יָשׁוּב וְאֶל-הַעִיר הַזֹּאת לֹא יָבֹא נֹאֵם יִקְוֹק: (לד) **וְגִנוּתַי** אֲלֵהֶעִיר הַזֹּאת לְהוֹשִׁיעָה לְמַעַנִי וּלְמַעַן דְּרוֹד עַבְדִּי: (לה) וַיְהִי **בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיֵּצֵא מַלְאָךְ יִקְוֹק וַיֹּךְ בַּמַּחְנֶה אֲשׁוּר מֵאַה שְׁמוֹנִים וַחֲמִשָּׁה אֶלְפֵי וַיִּשְׁכְּמוּ בְּבֹקֶר וְהִנֵּה כָּלִם פְּגָרִים מֵתִים: ...**

ישעיהו כו:

לָךְ עַמִּי בֹא בַחֲדָרֶיךָ וּסְגֹר דְּלַתְךָ בְּעַדְךָ חֲבִי כִמְעַט רַגַע עַד יַעֲבֹר זָעַם

Sanhedrin 94a

[The *mem* was closed in this verse]... because the Holy One, Blessed be He, sought to designate King Hezekiah as the Messiah and to Sennacherib Gog and Magog. The attribute of justice said before the Holy One, Blessed be He: Master of the Universe, and if with regard to David, king of Israel, who recited several songs and praises before You, You did not designate him as the Messiah, then with regard to Hezekiah, for whom You performed all these miracles, and he did not sing *shira* / praise before You, will You designate him as the Messiah? It is for that reason that the *mem* was closed

3. גמ' סנהדרין צד.

"לְסַרְבָּה הַמְשָׁרָה וּלְשָׁלוֹם אֵין קָחַ" וְגו' אָמַר רַבִּי תַנְחוּם דָּרַשׁ בַּר קַפְרָא בְּצִיפּוֹרִי: מִפְּנֵי מָה כָּל מִסַּ שְׁבָאֲמָצַע תִּיבָה פְּתוּחַ וְזֶה סְתוּם? בִּיקֵשׁ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לַעֲשׂוֹת חֲזִקָהּוּ מְשִׁיחַ וְסַנְחַרִּיב גּוֹג וּמָגוּג. אָמְרָה מִדַּת הַדִּין לְפָנֵי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא: רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם וּמָה דָּוִד מְלֶכֶד יִשְׂרָאֵל שְׁאָמַר כַּמָּה שִׁירוֹת וְתַשְׁבְּחוֹת לְפָנֶיךָ לֹא עָשִׂיתוּ מְשִׁיחַ חֲזִקָהּ שְׁעָשִׂיתָ לוֹ כָּל הַנְּסִיִּים הַלְלוּ וְלֹא אָמַר שִׁירָה לְפָנֶיךָ תַעֲשֶׂהוּ מְשִׁיחַ! לְכַף נִסְתַּתֵּם!

II Chronicles 33:22-23

Thus the LORD delivered Hezekiah and the inhabitants of Jerusalem from King Sennacherib of Assyria, and from everyone; He provided for them on all sides. Many brought tribute to the LORD to Jerusalem, and gifts to King Hezekiah of Judah; thereafter he was exalted in the eyes of all the nations.

4. דהיי"ב לב

(כב) וַיֹּשַׁע יְהוָה אֶת־חֲזִקָהּוּ וְאֶת־יְרוּשָׁלַם מִיַּד סַנְחַרִּיב מֶלֶךְ־אַשּׁוּר וּמִיַּד־כָּל וַיִּנְהַלֵם מִסָּבִיב: (כג) וְרַבִּים מְבִיאִים מִנְחָה לִיקוֹן לִירוּשָׁלַם וּמִגְדָּנוֹת לִיחֲזִקָהּוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה וַיִּנְשָׂא לְעֵינָי כָּל־הַגּוֹיִם מֵאַחַר־יָוִן:

מכת בכורות	ואתם לא תצאו איש מפתח ביתו ...	אסור לראות את מפלת האויב	מגן - חזקיהו
קריעת ים סוף	ה' ילחם לכם ...	שירה	מושיע - יהושפט
עמלק	מטה ה'	רדיפה - אבל ה' הורג!	"עוזר" - אסא
סיחון ועוג	כיבוש "טבעי"	רדיפה, נצחון, הלל - הכנה לארץ!	"מלך" - דוד

התהליך בגאולה: התהליך בגלות:

- ☞ מכת בכורות
- ☞ קרייס
- ☞ עמלק
- ☞ סיחון ועוג
- ☞ דוד
- ☞ אסא
- ☞ יהושפט
- ☞ חזקיהו

Shabbat 88a

... They stood at the lowermost part of the mount" (Exodus 19:17). Rabbi Avdimi bar Hama bar Hasa said: This teaches that the Holy One, Blessed be He, overturned the mountain above the Jews like a cask, and said to them: If you accept the Torah, excellent, and if not, there will be your burial. Rav Aha bar Ya'akov said: From here there is an excuse to reject the Torah? Rava said: Even so, they again accepted it willingly in the time of Ahasuerus, as it is written: "ordained, and took upon them..." They ordained what they had already taken upon themselves through coercion at Sinai.

5. גמ' שבת פח.

"וַיִּתְנַצְּבוּ בְּתַחְתִּית הַהָר", אָמַר רַב אֲבָדִימִי בַר חֲמָא בַר חֲסָא: מְלַמֵּד שֶׁפָּנָה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עֲלֵיהֶם אֶת הַהָר כְּגִיגִית, וְאָמַר לָהֶם: אִם אַתֶּם מְקַבְּלִים הַתּוֹרָה מוּטָב, וְאִם לֹא — שֵׁם תְּהֵא קְבוּרַתְכֶם. אָמַר רַב אֲחָא בַר יַעֲקֹב: מִכָּאן מוֹדְעָא רַבָּה לְאוֹרְרִייתָא. אָמַר רַבָּא: אִף עַל פִּי כּוֹן הַדּוֹר קְבֻלָּה בִּימֵי אַחַשְׁוֵרוּשׁ, דְּכַתִּיב: "קִיְמוּ וְקַבְּלוּ הַיְהוּדִים" — קִיְמוּ מִה שְׁקִיבְלוּ כְּבָר

Talmud Yuma 29a

R. Assi said: Why was Esther compared to the dawn? To tell you that just as the dawn is the end of the whole night, so is the story of Esther the end of all the miracles.

6. יומא כט.

אָמַר רַבִּי אֲסִי: לָמָּה נִמְשָׁלָה אֶסְתֵר לְשַׁחַר? לומר לך: מָה שַׁחַר סוֹף כָּל הַלַּיְלָה, אִף אֶסְתֵר סוֹף כָּל הַנְּסִיִּים.

Yoma 69b

And they cried with a loud voice to the Lord their God (Nehemiah 9:4). What was said? Rav said, and some say it was Rabbi Yohanan who said: Woe, woe. It is this, i.e., the evil inclination for idol worship, that destroyed the Temple, and burned its Sanctuary, and murdered all the righteous ones, and caused the Jewish people to be exiled from their land. And it still dances among us, i.e., it still

גמ' יומא ט:

"וַיִּצְעֲקוּ אֵל ה' אֱלֹהִים בְּקוֹל גְּדוּל". מֵאֵי אָמַר רַב, וְאֵיִתִּימָא רַבִּי יוֹחָנָן: בְּיָמָא בְּיָמָא הֵיִינוּ הָאֵי דְאַחַרְרֵיבָהּ לְמַקְדָּשָׁא וְקָלִיָה לְהִכְלִיָה וְקִטְלִינָהוּ לְכוּלָּהּ צְדִיקֵי וְאִגְלִינָהוּ לְיִשְׂרָאֵל מֵאַרְעֵהוּ, וְעַדִּין מְרַקֵּד בֵּינוּ. כְּלוּם

affects us. Didn't You give it to us solely for the purpose of our receiving reward for overcoming it? We do not want it, and we do not want its reward. A note fell to them from the heavens upon which was written: Truth... They observed a fast for three days and three nights, and He delivered the evil inclination to them. A form of a fiery lion cub came forth from the chamber of the Holy of Holies. Zechariah the prophet said to the Jewish people: This is the evil inclination for idol worship, as it is stated in the verse that refers to this event: "And he said: This is the evil one" (Zechariah 5:8).

Mishnah Megillah 1:1

...Cities [kerakin] that have been surrounded by a wall since the days of Joshua, son of Nun, read the Megilla on the fifteenth of Adar...

Rambam, Purim, 1:5

Why was the matter made dependent on the time of Joshua bin Nun? To give honor to the cities of *Eretz Yisrael* that were in ruin at the time of the Purim miracle.

יְהִי־תִיבָה לָךְ אֶלֶּא לְקַבּוּלִי בִּיהַ אֲגָרָא? לָא אִיהוּ בְּעֵינֵי, וְלָא אֲגָרִיָּה בְּעֵינֵי!
נִפְלַל לְהוּ פִּיתְקָא מִרְקִיעָא, דִּהְוָה כְּתִב בֵּה "אֶמֶת"...
אוֹתִיבוּ בְּתַעֲנִיתָא תְּלָתָא יוֹמִין וְתִלְתָּא לַיְלֹאֲתָא, מִסְרוּהוּ נִיהַלְיָהוּ. נִפְקַ אֲתָא כִּי גוּרְיָא דְנוּרָא מִבֵּית קַדְשֵׁי הַקְּדוּשִׁים,
אָמַר לְהוּ נְבִיא לְיִשְׂרָאֵל: הִיִּינוּ יִצְרָא דְעִבּוּדָה זָרָה, שְׁנֵאמַר: "וַיֹּאמֶר זֹאת הִרְשָׁעָה".

7. משנה מגילה א:א

כָּרְפִין הַמְּקֻפְּיִין חוֹמָה מִימּוֹת יְהוֹשֻׁעַ בֶּן נוּן, קוֹרִין בְּחֻמְשָׁה עֶשֶׂר

8. רמב"ם הל' פורים א:ה

וְלָמָּה תְּלוּ הַדְּבָר בְּיַמֵּי יְהוֹשֻׁעַ בְּדֵי לְחַלֵּק כְּבוֹד לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שֶׁהִיְתָה חֲרָבָה בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן